

138

RISTO JUHANI

HOTELLIKUOLEMA

Hotellikuolema

Risto Juhani

Hotellikuolema

SAGA Egmont

Hotellikuoletta

Cover image: Shutterstock

Copyright ©2004, 2024 Risto Juhani and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727224770

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Omistan tämän kirjan tyttärelleni Elinalle

Minä olen valvonut tuhat yötä, tehnyt työtä tyhjää niin
kuin kuolemaa.

Kaipuuta polttavaa olen tuntenut näillä teillä, elämän
kintereillä ajanut eteenpäin.

Edu Kettunen

PROLOGI

Se oli pyörinyt kummankin mielessä, he tunnustivat kerran toisilleen. Sitten siitä oli arasti laskettu leikkiä ja siinä samassa kauhistuttu koko ajatusta. Syksyisen palavan ruskan keskellä tunturin laella he olivat tarttuneet toisiaan kädestä, syleilleet pitkään ja ymmärtäneet katseista, että päätös oli valmis.

Iljetyksistä oli päästävä, elämän oli kohennuttava nykyisestä. Oli alettava alusta uudestaan.

Toinen heistä itki vähän. Vahvemman suupielissä käväisi viipyvän hetken kummallinen tyhjä hymy.

Sitten he juoksivat verenpunaisen ruskan keskellä käsi kädessä itsensä läkähdyksiin, kaatuivat väsymyksestä ja painoivat kasvonsa varvukkoon. Maa tuoksui, huimasi.

Päätös oli sillä tavoin paalutettu maahan, peruuttamattomasti.

He makasivat pitkään ääneti selällään. Äkkiä taivaan korkeus katosi ja pilvet, pilvet kulkivat kuin laahus, melkein koskettaen, melkein mukaansa vieden.

Idässä tiedettiin tekijöitä, tekijämiehiä.

Se tieto oli hankittu etukäteen. Aikaa ei sovittu, hinta ainoastaan. Ensin puolet ja sitten puolet.

Ajallaan, sen verran sovittiin.

Tuntui helpommalta kun ei tiennyt hetkeä; ei tarvinnut laskea päiviä, tunteja.

Tänä odotuksen aikana he alkoivat vähitellen loitota siitä mikä oli tapahtuva, alkoivat elää ajatuksissaan ja keskinäisissä puheissaan jo sen jälkeistä aikaa.

Kun jouluun mennessä ei ollut tapahtunut mitään, he hetkittäin unohtivat koko asian ja joskus melkein toivoivat, että tekijät olisivat rahat saatuaan hävinneet saman tien.

Mutta ei, sitä ei voinut peruuttaa, sen tiedon kanssa oli opittava elämään.

Kuoleman odotuksessa.

1.

Puistohotelliin käännettiin isolta tieltä siitä kohtaa, mistä alkoi kilometrin pituinen suora etelään. Katuvalojen jono pakeni viivasuorana, nousi kaukana olevalle mäelle ja putosi näkymättömiin.

Poliisinsininen henkilöauto vierii hiljalleen hotellin pääoven ohi ja pysähtyi pimeänkatveen reunaan.

Pihavalojen piirissä seisoskeli kiihtyneitä ihmisiä. Portaiden eteen oli jo ajettu ambulanssi.

Satoi kevyttä harsoa.

Koko hotelli oli luonnottomassa paikassa. Komisario Paavo Iisakki Pesonen oli ihmetellyt sitä usein, oikeastaan joka kerta, kun hän oli liikkunut niillä nurkilla.

– Miten joku voi rakentaa hotellin näin älyttömään paikkaan, kauas pellolle, vesijättömaalle vai mitä tämä rääseikkö nyt oikein on, hän nurisi takapenkiltä.

Häntä ei saanut suurin surminkaan istumaan eteen. Kädet syvällä taskuissa hän rönötti takana poikittain.

– Varsinainen puistohotelli, hän vielä jupisi.

Pesonen oli haettu kotiportilta ja koko parikilometrisen matkan hän oli nieleskellyt ärtymystään siitä, että joku onneton oli keksinyt päästä hengestään leppoisan perjantai-illan myöhäisinä tunteina. Kevät hyvällä alulla, pääsiäisenkin kuukauden päästä ja edessä olevalle viikonloppulle Pesonen oli mielessään varannut jotakin vallan muuta. Hän oli joutunut muutenkin myöntämään, että odotti viikonloppujen paria vapaata kerta kerralta hartaammin. Hän pyrki siirtämään rankat ja hankalat kuulustelut yli viikonvaihteen, mutta uudet, lyhentyneet pidätysajat eivät vain aina oikein suosineet näitä järjestelyjä.

Mentiin jo perjantain viimeistä tuntia.

– On markkinat menossa, Pesonen jupisi ja kohottautui paremmin nähdäkseen.

Iänikuinen lippalakin reuhka roikkui silmillä.

Kuljettaja, rikospoliisin nuori konstaapeli Makkonen arasteli Pesosta; hän sammutti moottorin, käynnisti saman tien uudestaan ja yritti peilin kautta nähdä miten komisario halusi auton kanssa tehtävän.

– Sammuta pois, ehkä tästä jaksetaan kävellä, Pesonen naurahti neuvottomalle alaiselleen.

Tämä oli komennettu runsas vuosi sitten koulutuksesta suoraan Pesoselle, ollut mukana monissa yhteisissä tutkimuksissa, mutta komisarion naurahtelut ja ärähtelyt hämmensivät häntä yhä.

Pesonen katseli kaikessa rauhassa väkijoukkoa, oli tunnistavinaan jonkun tutun. Ulko-oven käydessä sisältä kuului musiikkia. Orkesteri jatkoi soittamista, vaikka oli vaikea kuvitella, että joku olisi halunnut siinä tilanteessa tanssilattialle.

– Orkesteri soittaa vaikka... kuinka se voi soittaa, ihmetteli vanhempi rikoskonstaapeli Gunnar Oljemark kuljettajan vieressä.

– Jospa se on vähän kuin sen Titanicin upotessa, eikös sielläkin orkesteri puhaltanut viimeiseen asti.

Pesosella ei näyttänyt olevan kiirettä mihinkään. Hän oli kuuluisa tästä jahkailevasta ja jotenkin tarmottomalta vaikuttavasta otteestaan. Gunnar Oljemark tiesi jos kuka, että siinä pähkäilyssä oli enemmän puolet viisasta varovaisuutta, jos kohta myös ripaus harkittua hämäystä ja laskettua vedätystä.

– Menkää te nyt sisälle ja katsokaa, mitä siellä on tehtävä, sinä Kunu osaat sen. Eristät paikan ja yrität varjella, jos sattuisi vielä löytymään sotkemattomia jälkiä.

– Mitä sinä sitten meinaat, Oljemark kysyi hätääntyneellä äänellä ja sipoolaisittain murtaen.

– Kurkin vähän ympärilleni, tulen kohta. Onko tekniikkaa ja lääkärikuntaa saatu kiinni?

– On, tulossa on. Terveyskeskuksen päivystävä lääkäri ja Vartiainen tulee myös ja se flikka, se Rantalaiho kameran kans, Oljemark surautti ärrän päälle, kuten sipoolainen tekee.

– Sillä päästään alkuun.

– Suljenko minä ravintolan?

– Taitaa olla myöhäistä. Jos Makkonen jäät ulko-ovelle ja otat nimiä ja osoitteita, samoin sisältä, Pesonen sanoi nuoremmalle kumppanilleen.

– Mitä minä teen? Oljemark kysyi.

Pesosta huvitti Oljemarkin avuttomuus. Tämä oli hänen paras alaisensa, mutta vierasti aina itsenäisiä tehtäviä. Hän oli melkein täysin ruotsinkieliseltä reunalta naapuripitäjää. Puheen

suomenruotsalainen korostus sai hänet joskus vaikuttamaan kömpelöltä ja epävarmalta.

– Sitä tavallista, Kunu, sitä tavallista! Onko kukaan nähnyt mitään, onko kukaan kuullut mitään. Jututa ensin kaikki vahtimestarit ja baarimestarit ja hovimestarit ja muut mestarit mitä niitä siellä on.

– Ja häätäkää utelias roskaväki tekopaikalta helvettiin, huikkasi Pesonen saatteeksi miestensä perään.

Ahtaasta takaovesta oli hankala nousta. Takin liepeet tarttuivat johonkin, ylänapit aukesivat ja yötä kohti yltnyt raaka tuuli puski suoraan kauluksesta. Komisario nurisi kohtaloaan ja napitti kiireesti takkinsa, kaiveli käsineitään, yritti takapenkiltä ja auton lattialta, mutta uskoi sitten unohtaneensa ne laitokselle, jonnekin.

Monennetkohan tänä talvena, vaimo kysyisi, jos niitä ei löytyisi kotoakaan.

Pesonen oli kuivankäpsäkkä, jokusen vuoden yli viidenkymmenen, jäntevää miestyyppiä ja liikkui kuin kolmekymmenvuotias. Vain kasvoissa oli jotakin raskasta, vakavaa alakuloa. Hän muistutti muuatta suosittua näyttelijää, oli tältä saanut lempinimenkin, joka sanottiin ääneen vain Pesosen selän takana. Sulevi, Sulevi hän oli miesten puheissa varsinkin silloin, kun Pesonen tutkinnan paineissa oli kaikkein totisimmillaan. Kyllä hän sen nimen tiesi, salaa pitikin siitä, oli nähnyt esikuvansa televisiossa. Edes vaimolleen hän ei ollut kuitenkaan asiasta hiiskunut.

Jos Pesonen olisi ajanut partansa säännöllisemmin, hän olisi myös kasvoiltaan vaikuttanut ikäistään nuoremmalta. Hän rakasti nuhjaantunutta lippalakkaa ja puolireiteen ulottuvaa isotaskuista tuulitakkiaan. Se mieltymys oli peräisin vuosien

takaa, jolloin hän oli ollut poliisina lentoaseman rakennustyömaalla. Silloin hänen päivittäisiä kavereitaan olivat olleet työmaan mestarit ja tuulikankainen ”mesuntakki” oli näiden tunnusomainen vaate, melkein kuin uniformu. Vain muutammat nuoret, herraskaiset mestarit olivat kulkeneet nahkatakissa. Pesonen oli muutenkin noina vuosina eläytynyt mestareiden maailmaan. Vaimolleen hän oli tunnustanut, että jos olosuhteet aikanaan olisivat olleet toiset, hän hyvinkin saattaisi olla rakennusmestari.

Kun Pesonen sitten erään onnistuneen rikostutkinnan jälkeen oli komennettu koulutukseen, hän oli näiltä mestareilta saanut läksiäislahjaksi ensimmäisen tuulitakkinsa. Nyt menossa oli viides tai kuudes, ja niin rakkaiksi ne olivat käyneet, että hän luultavasti lähtisi aikanaan eläkkeellekin tuulitakissaan ja lakkireuhka päässä.

Pesonen arvioi etäisyyden isolle tielle: pellon poikki runsas sata, tietä pitkin vähän enemmän. Järvi vastakkaisella puolella hävisi pimeään. Lumisateen ja tuulen hakkaama kaislikko alkoi melkein hotellin nurkalta ja jatkui niin kauas kuin pihavalot näyttivät. Joskus hän oli joutunut hätistelemään liian meluisia juoppoporukoita rantapajukosta tuliltaan ja yritti muistutella, että ranta oli ehkä parinsadan metrin päässä. Hotellin takaa etelään avautui pelto, sen hän muisti näkemättäkin ja pääoven puolella oli naapurina huoltoasema pienen töyrään päällä. Ainuttakaan yli räystäään ulottuvaa puuta ei näkynyt koko alueella, miksi lie Puistohotelliksi ristitty, hän mietti mielessään.

Hotelli oli elementeistä hät’hätää kasattu yksikerroksinen laatikko, tehty aikanaan kovalla kiireellä korvaamaan keskikaupungilla palanutta Osuuskaupan hotellia. Ehkä

tilapäisesti, sitä ei enää muistettu nyt kun paikasta oli tullut kaupungin suosituin tanssiravintola.

Pääoven tienoilla kävi melkoinen kuhina. Ihmisiä tuli ja meni, toiset päällysvaatteissaan, muutamat paitahihասillaan, tanssimisesta kuumenneet hartiat pikkupakkasessa höyryten. Kaksi naista poistui juoksujalkaa valtatielle. Myös tappaja olisi voinut kävellä siitä kenenkään estämättä, pääovesta, portsarin pokkaamana ja saattelmana. Tai nousta taksiin tai omaan autoon ja hävitä yön pimeyteen.

Hotellista oli soitettu päivystykseen runsas tunti sitten. Itkuinen ja hätäntynyt soittaja oli saanut vaivoin toimitettua, että johtaja oli löydetty surmattuna.

Sen soiton myötä Pesosen saunanjälkeinen perjantai-ilta oli mennyt. Samoin edessä oleva viikonloppu, kukaties seuraavakin, sitä näistä tutkimuksista ei koskaan etukäteen tiennyt.

Eriytyinen nyreyden aihe olivat kotona pöydälle levälleen jääneet historian kirjat ja kartat. Hän oli aikonut tänä viikonloppuna tutkia Mesopotamias, vanhaa Kaksoisvirtojenmaata nyt kun hyökkäys Irakiin näytti olevan väistämätön. Tunnettoman tihrusilmän johtama sotakoneisto oli päättänyt panna sileäksi sivistyksen kehdon, maan joka oli antanut ihmiskunnalle auran, kirjoitustaidon, matematiikan...

Pesonen oli historian harrastuksessaan täysi amatööri, mutta niin syvällä se hänessä oli, että hän tunsi melkein fyysistä tuskaa ajatellessaan, mitä kaikkea korvaamatonta sota hävittäisi.

Pesonen yritti mielessään hahmottaa tapettua johtajaa ulkonäöltä: pitkä, jotenkin kolkon oloinen mies, partaa tai tuuheat pulisongit, sitä hän ei kyennyt varmasti muistamaan. Naisten mies, naisten mieleinen mies epäilemättä, Pesonen

ajatteli. Joku täsmentymätön muistikuva liitti tämän tapetun johtajan muutamisiin kohuttuihin ja hämäriin liiketoimiin, joita poliisikin oli tutkinut. Enimmäkseen oli kuitenkin vain kuiskuteltu ja hän oli muistavinaan, että jutut olivat lopultakin jääneet hämäriksi. Saattoi olla myös joitakin ulkolaisten muusikoiden työlupajuttuja, mutta niistäkin oli jäänyt tyhjät käteen. Kun asiaa oli käyty muun kiireen lomassa selvittämään, olivat soittoniekat ehtineet häipyä jälkiä jättämättä.

Tämä johtaja oli ollut eläessään värikäs mies, monessa mukana ja yhteistä hänen puuhilleen tuntui olleen, että hankaukset ja sotkut olivat kulkeneen hänen kintereillään.

Pesonen seisoj vielä kaulustaan kohennellen, kun portaille lennähti hoikka nuorukainen, kuin balettitanssija, puhtaanvalkoisessa paidassa ja viininpunaisessa liivissä, leuan alla rusetti. Miehen kaikki liikkeet näyttivät harjoitelluilta. Hän kiersi pientä ympyrää kiihtymyksestä pakahtumaisillaan. Esityksessä oli samanaikaisesti jotakin vastenmielisen irvokasta ja jotakin lapsenomaisen liikuttavaa.

Pesonen yritti tarkkailla, miten miehen esitys vaikutti ympärillä oleviin ihmisiin. Muutamat tuijottivat voimakkaasti eläytyen punaliivisen esitystä, joku nainen kääntyi selin ja hänen miesseuralaisensa nauraa hohotti ruokotonta nauruaan ja nyhti naisparkaa takaisin vierelleen. Yksi kuulijoista ryntäsi suin päin sisälle ja palasi saman tien päällystakkia pukien, nosti kaulukset yli korvien ja kiirehti puolijuoksua keskustaan päin.

Tämä sama muuttumaton saatanallinen ilmiö aina ja kaikkialla, missä väkijoukko oli todistamassa onnettomuutta tai väkivallantekoa. Pesosen teki äkkiä mieli rynnätä sekaan ja lopettaa tämä kelvoton näytelmä.

Hän kääntyi kannoillaan ja kieppasi kiukkuisesti hotellin taakse. Pysähtyi ja veti syvään pakkasilmaa. Ja vielä uudestaan ja uudestaan, niin että tunsu lievää huimausta kun pakkashappi sekoittui vereen.

Päätyseinässä oli lukittu ovi. Kynnys oli kummallisen korkealla, puoli metriä ainakin. Ei porrastasannetta, ei ripaa, ovilasia; kaikkiaankin kuin jälkikäteen salaoveksi tehty. Oven edessä lumessa vain muutamat epäselvät jäljet.

Pesonen jatkoi kohti valaistua lastaussilltaa.

Hän ei ehtinyt nähdä, miten poliisin pakettiauto ajoi vauhdilla pääoven eteen ja tekniikka kiirehti laukkuineen ja kameroineen sisälle.

Lastaussillalle kasatun sekalaisen roinan vieressä seisoskeli kaksi tyttöä keittiöhenkilökunnan valkoisissa työpuvuissa. Toisella oli korkea kokin hattu. He nojasivat seinään ja polttelivat tottuneesti. Kumpikaan ei puhunut. Lyhempi tytöistä piirsi kenkäänsä kärjellä merkityksetöntä jälkeä lattiaan.

Komisario pysähtyi tyhjien juomakorien taakse.

Miksi ne eivät puhu mitään, tuijottavat vain, käväisi Pesosen mielessä.

Häntä vähän nolotti sellainen tirkistely. Pitäisikö mennä muina miehinä ohi tai yrittää jututtaa tyttöjä? Pesonen oli jo aikeissa kääntyä takaisin, kun lastaussillalle ilmestyi lisää naisia. Arvaten tarjoilijoita, ja tupakka se näytti olevan heilläkin päällimmäisenä mielessä. Kolmen naisen ryhmä meni seisomaan aivan sillan ääripäähän ja Pesonen pani merkille etteivät he reagoineet mitenkään kahden keittiötytön läsnäoloon. Naiset vaihtoivat keskenään muutaman sanan, mutta puhe ei kantautunut Pesosen korviin. He seisoivat paikoillaan kummallisen välinpitämättömän näköisinä. Miten oli

Kuka halusi omalaatuisen hotellinjohtajan hengiltä – ja miksi?

Perjantai-ilta tuo lauman riehakkaita juhlijoita pikkukaupungin suosittuun hotelliravintolaan. Juhlat kuitenkin keskeytyvät, kun hotellinjohtaja löytyy raa’asti murhattuna takahuoneesta. Rikospaikka on veren peitossa. Vaikuttaa mahdottomalta, että kukaan olisi voinut paeta paikalta herättämättä huomiota. Murha-asetta saati epäiltyjä ei kuitenkaan ole näköpiirissä.

Paikalle hälytetään kokenut rikoskomisario Paavo Iisakki Pesonen. Pesosen ronskit otteet tulevat tarpeeseen, kun todistajat pitävät suunsa tiukasti supussa. Miksi hotellin väki tuntuu peittelevän tietojaan niin sinnikkäästi? Päästäkseen syyllisen jäljille Pesosen onkin ensin tutustuttava tapauksen avainhenkilöön – kuolleeseen johtajaan.

Hotellikuolema on Paavo Iisakki Pesosen tutkimuksia seuraavan dekkarisarjan ensimmäinen osa.

Risto Juhani (1934–2013) oli suomalainen taiteilija, teatteriohjaaja sekä erityisesti rikoskirjallisuuteen erikoistunut kirjailija. Juhaniin tunnetuimpiin teoksiin kuuluu kuusiosainen Rikoskomisario Pesonen -sarja.